

● SÖÖVAD PALJAKS

Hispaania teeteod rüüstavad Haapsalu aedu

Haapsallased võitlevad end aedadesse sisse seadnud ablaste söödikutega soolvee, tuha, lauaäädika, kohvipaksu ja odava kange õllega.

KAIE ILVES
kaie@le.ee

Haapsallane Maive Jaaska ei oska öelda, kui palju jämedat soola tal viimaste aastate jooksul on kulanud. Ämbrike soolveega peab olema kogu aeg käepärast, et sinna hispaanlastest pahalasi uputada. Tiiru aias teeb Jaaska iga päev ja paarkümmend nälkjat leiab iga kord ämbrisse tee.

Kuigi teod ilmuvad välja öhtuhämaruses, ei kulanud eile kolme minutitki, kui Jaaska leidis lillevarte vahelt maasikapeenrase suunduva oranži limuse. „Siin ta on! Igavene pirakas!” hüüatas Jaaska.

Nälkjatele maitseb kõik, mis teele ette jääb. Nad näriavad auklikuks kartulipealsed ja rabarberilehed ning hävitavad maasikad. Tungivad kasvuhoonesse ja panevad paprikad nahka. „Mullu sõid kurgid ära,” ütles Jaaska. Eriti peavad hiidnälkjad lugu peililledest – neist on järel vaid pisike tutt.

Ainsana ei puutu nad sibula- ja porgandipealseid ning mädarõigast. „Flokse ka pole puutunud,” ütles Jaaska. Koos naabrinaise Linda Tomseniga tõrjub Jaaska teetigusid soolveega juba neljandat aastat, aga vähemaks pole neid jäänud. Kalda tänava aedadesse sisse kolinud teod ei taha kuskile minna. Mullu läks asi päris käest ära – Tomsen korjas aiaist kokku sadu tigisid.

„On ikka koledad loomad küll,” ütles Jaaska. Öhtuti olevat terve Kalda tänav hispaania teetigusid täis.

Kuus aastat tagasi

Kreutzwaldi tänava elanik Leili Uus leidis esimesed teeteod aiaist kuus aastat tagasi. Sellest ajast peale on ta kutsumata külalisi lauaäädika ja tuhaga tõrjunud. Silmad tähelepanelikult maas, käis ta aias ringi ka eile, leidis kii-

Haapsallane Maive Jaaska leidis eile keskpäeval söödiku aiaist mõne minutiga, kuigi päeval püsivad need peidus, et alles öhtuhämaruses välja ilmuda.

JUHAN HEPNER

resti üksiku pahategija ja suskas ta tuhapange. „Ei tea, kust nad tulevad,” ütles Uus ja laiutas käsi. Mõni päev ei kohta ta kedagi, mõni päev satub paar-kolm tükki teele, mõni aasta on pahalasi rohkem, mõni aasta vähem, aga ära pole nad kadunud.

Suur-Lossi tänava elanikul Tiiu Randmann-Mihklal õnnestus hiidnälkjatest vabaneda odava kange õlle ja kohvipaksuga. Kutsumata külalised avastas ta mullu augustis, kui lilled olid peenrast nahka pandud. „Ainult rootsud olid järel,” meenutas ta.

Hiidnälkjad tulid öhtuhämaruses hordidena naabri aiaist. Kulus õige mitu suurt pudelit odavat kange Bocki õlut, aga söödikuid jäi vähemaks.

„Kallimat ei jõua ju joota. Serveerisin madalate aluste pealt. Tõepoolest tulid kohale, kukku-

sid sisse ja uppusid ära,” ütles Randmann-Mihkla.

Kuskilt kuulnud, et hiidnälkjaid peletab kohv, kuivatas Randmann-Mihkla talv otsa kohvipaksu ja puistas selle suve hakul aia äärde pruuniks valliks. „Ei julge öelda, et olen neist päris lahti,

aga tänavu ei ole ühtegi silma hakanud,” ütles ta.

Võnnu tänav piiriks

Keskkonnaameti loodushoiutööde osakonna vanemspetsialist Roman Zuzjonok ütles Lääne Elule, et teod muutuvad rohkem nähtavaks juuli lõpust septembrini, mistõttu on veel vara hinnata võõrnälkjate tänavust arvukust ühes või teises piirkonnas.

„Siiski on selge, et praeguseks on hispaania teetigu moodustanud püsivad asurkonnad – nagu teistes asulates, nii ka Haapsalus,” ütles Zuzjonok.

Keskkonnaameti teokaardi järgi, kuhu inimesed saavad leiukohad märkida, elutsevad hispaania teeteod Haapsalus Kreutzwaldi, Endla, Kalda, Kalevi ja Jüriöö tänava aedades. Nähtamatu piir näikse olevat Võnnu tänav – sealt linna poole pole hispaanlased levinud, kuigi üksikuid isendeid nähti mullu augustis ja septembris ka Luha, Metsa ja Haava tänaval ning Haudejaama teel.

Tänavu juulis leiti teokaardi järgi teetigusid ka Vormsil.

Mustpeanälkjas uue võõrliigina ilmus Lahe tänava aedadesse mullu augustis.

Taebala aiamaid on hispaanlased seni säästnud, aga Lääne-Nigula keskkonnaametnik Aivi Heinleht ütles eile Lääne Elule, et just laekus kiri, et Niibi külas teevad limused liiga. „Et korjavad mitu tundi päevas, aga naabrid ei korja. Ei oska isegi öelda, kuidas vald saaks aidata,” ütles Heinleht.

Zuzjonok märkis, et parim viis nälkjaid ohjeldada on need kokku korjata, aga see kannab vilja vaid siis, kui neid korjavad kõik. „Tuleb suhelda naabritega, et nemadki korjaksid, muidu on neist võimatu vabaneda,” ütles Zuzjonok. Mürki kasutada võiks ainult kõige viimases hädas, kui olukord on äärmuslik.

Seakatk pole Läänemaa metsadest kadunud

Eelmise aasta lõpul Läänemaa metsadesse jõudnud sigade Aafrika katk pole sealt kuhugi kadunud. Sel suvel on leitud katku surnud sigu Ridala kandist.

„Aasta alguses oli Martna, Noarootsi ja Taebala kandis katku nakatunud metssigu – neid oli nii kütitud metssigade seas kui leiti ka metsas surnud sigu,” ütles Läänemaa jahindusklubi eestvedaja Endrik Raun. Tema sõnul oli vahepeal vaikus, kuid

nüüd on sigade Aafrika katk taas liikuma hakanud.

Rauni sõnul pole see, et sead katku eest ära liiguvad, küll teaduslikku tõestamist leidnud, kuid jahimehed on märganud, et kui kuskil on suurem katku puhang, hakkab mujal metssigade arvukus tõusma. „Ja lõpuks jõuab katk ka järele,” ütles ta.

Kuna praegu pole jahihooaega, on Rauni sõnul vähem katkuleide. „Jahihooajal liiguvad

mehed koos koertega rohkem metsas,” lisas ta. Küll aga võivad praegu katku surnud seakorjustele sattuda marjulised-seenelised.

„48 tundi peale metsas käimist ei tohiks seafarmide ja kodusigadega kokku puutuda,” pani Raun marjulistele-seenelistele südamele. Ta lisas, et metsas seakorjust leides ei tohi seda torikima ja katsuma minna. „Teed pildi, paned kaardile punkti ja

teavitad leiust keskkonnaametit,” andis Raun käitumisjuhised.

Sigade Aafrika katk on Rauni sõnul metssigade populatsiooni kõvasti kahandanud. Seetõttu on veidi vähenenud Läänemaa jahimeestele määratud metssigade küttimismaht. Eelmisel aastal kütisid Läänemaa jahimehed 1187 siga, sel jahihooajal on uus plaan 1000 siga. Raun täpsustas, et see arv on Põhja- ja Lõuna-Läänemaal kokku. Et jahimeestel

oleks huvi seakatku vastu võidelda, on Rauni sõnul veerandi võrra tõusnud jahimeestele lastud sea ning vere- ja muude proovide viimise eest makstavad toetused.

„Ega jahimeestega üksi seakatku probleemi lahenda, sellest saab jagu ainult koos võideldes,” ütles Raun ja lisas, et järjest rohkem on Eestis hakatud tegelema ka sigalate bioohutusega. Samuti on kindlaks määratud põtrade ja metskitsede küttimismaht. Rauni

sõnul peavad Läänemaa jahimehed sel aastal küttinga 204 põtra, mis on mullusega samal tasemel. Metskitsi tohib Läänemaal küttinga 105. „Kitsede arvukus on nii madal, et praktiliselt me metskitsi ei küti,” ütles Raun ja lisas, et Läänemaa 18 jahiseltsist soovib metskitsi küttinga vaid 11.

„Punahirve võib küttinga limiidivabalt, sest mandril on punahirved kuulutatud lindpriiks,” sõnas Raun. **KAIRE REILJAN**

● JUHTKIRI

Kobarmure

Lääneranna otsib pikemat aega lasteaiale juhti. Kaks juhi otsimiseks korraldatud konkurssi nurjus, kolmas, tähtjatu, parasjagu käib. Valitseb sobilike kandidaatide põud. Mis on märk sellest, et mitmes eri kohas tegutsevat lasteaeda pole lihtne juhtida ega majandada. Sama käib ka mitmes kohas tegutsevate koolide kohta, mida eile Delfis ilmunud artiklis tabavalt kobarkoolideks nimetatakse.

Väikeste lasteaedade ja koolide liitmisel oli üks selge põhjus tööjõukulu kokkuhoid. Väikeses asutuses pole juhtidele ja isegi õpetajaile täie koormusega tööd pakkuda ning kandidaate neile kohadele on vähe võtta. Nüüd paistab aga, et ka kobarkoolides ja -lasteaedades pole tööjõuprobleem kadunud. Pedagooge on endiselt vähe valida ja juhte samuti, viimaseid sel põhjusel, et suure, laialivalguva, eripalgelise ja erisuguste probleemidega asutuse juhtimine pole mingi meelakumine. Lihtsalt öeldes ei taha seks tööks sobilikud inimesed seda teha.

Varem viiest, nüüd pärast Varbla kooli taasiseisvumist neljast õppekohast koosneva Lääneranna gümnaasiumi direktor Rasmus Lippur rääkis Delfile, et talle on samuti öeldud, et kohtadel tahetakse direktorit rohkem näha. Samasugune kobarkool Setomaal on lahendanud asja nii, et koolil on küll direktor, aga igal õppekohal siiski veel eraldi juhataja. See lahendus nullib aga suure osa eelarvesäästust.

Kokkuvõttes annab kobarkoolide ja -lasteaedade juhimure võibolla märku sellest, et ehk selline ühendamine polnudki hea idee. Kadunud on kohad ja nende identiteet ning asemele on tulnud kobarmure.

● TEISED LEHED

Topeltmandaadid tuleks keelustada

POSTIMEES. Kohalik võim moodustab meie vabaduse selgroo. Põhiseaduse järgi seob just kohalik omavalitsus riigi kodanikkonnaga. Kohalikku võimu tugevdades kindlustame demokraatiat. Ja vastupidi – kohaliku võimu keskvvõimuga ühendamine vähendab riigi ja kodanike vahelist usaldussuhet, kirjutab vandeadvokaat Allar Jõks Postimehes. Riigikogu liikmete topeltmandaat ehk kahel toolil istumine oli keelatud aastail 2005–2017 ehk kolm valimistsükli. 2017. aastal lubati taas kahel toolil istumine.

Toompea kogemusega inimesed pidid ehitama «silla» riigi ja kohaliku tasandi vahel ning tooma volikogudesse stabiilsust ja asjatundlikkust. Vaatame siis Pärnu näitel, kuidas on riigikogu liikmete lubamine kohaliku võimupiruka küpsetamise juurde loonud stabiilsust. Seal tehti valimisliidust Südamega Pärnu võrsunud linnapeale ettepanek kandideerida riigikogu valimistel Keskerakonna nimekirjas. Vastutasuks lubas Keskerakond linnapeale pikemat ametiaega. Linnapea ütles ei ja tulemusena näemegi linnavõimu pragunemist.

Kas see on kohaliku elu küsimus, mille lahendamisest pärnakate elus midagi paremaks läheb? Ei. Selle nimi on kohaliku tasandi parteistumine. Paraku mitte väärtuspõhise, vaid võimutehnoloogilises võtmes. Kui volikogudes istuvad saadikud, kelle fookus on riigipoliitikas ja kohaliku (mõju)võimuga kauplemises, ei saa rääkida sisulisest kohaliku elu juhtimisest, vaid kohalike positsioonide parteilisest „haldamisest”.

Milline erakond sellest südasuvisest Pärnu kauplemisest kõige jämedama vorsti tõmbab? Polegi nii tähtis, sest mäng ei käi pärnakate huvides. Sellepärast olen üle kahekümne aasta seisnud vastu kohaliku poliitika parteistumisele. Pärnu, Narva ja eelmise suve tsirkus Tallinnas kinnitab mu arvamust, et riigikohus eksis 2017. aastal, kui luges kahel toolil istumise põhiseaduspäraseks, märgib Jõks.

● LAUSELAEN

„Pettumus oli nii suur, et ei pannudki maha.”

Rüpsipõld vedas Võntküla talunikku **Argo Jõesood** mullu saagiga alt. Lääne Elu, 25. juuli.

Ei muust kui rahast

Seekord ajab sulge haarama uudis, et Euroopa Liit kavatseb käibel olevad kupüürid uute ja teistsuguste vastu välja vahetada.

Olen näinud ja üle elanud juba üsna mitu niisugust aktsiooni. Mul on mälestusi rubladest, mis käibsid enne 1961. aastat. Suured ja odavad paberid olid. Tavaline koolivihik maksis 12 kopikat. Viie rubla eest sai ligi pool kilo kommi.

Siis tulid uued rublad. Vihik maksis 2 kopikat, vorstikilo 2 rubla 20 kopikat (kui seda saada oli!) jne. Kusil 1990. paiku muutis NSVL Riigipank suurte kupüüride väljanägemist. Mäletan tohutut järjekorda Haapsalus Vaba tänava nurgal, kus seni-seid sajaseid uuteks vahetati. Üks tohutu kõhuga suur mees mõirgas kõuehäälselt: „Laske mind läbi! Mul on inimene sees!” Tundus isegi usutav.

Varsti tulid kroonid. Ühe- ja kahekroonised olid siiski hädisemad kui järgnenud suuremad rahatähed. Saksamaa nõudel tuli ühekroonised mündid uued teha, sest meie mündid sobisid Saksamaa automaatidesse ja juba oli käivitunud äri, kus ühekroonised ostsid Berliinis ühemargaseid sigarette.

Ag aeg on olnud kiire minema ja juba kuueteistkümnendat aastat on meil taskus eurod. Algselt pisut lihtsamad, Duisbergi allkirjaga, siis Trichet’ ja Draghi allkirjadega. Raha väljanägemisele lisandus iga kord midagi uut, kuid ka senised käisid ja käivad edasi. Mõne aasta eest külastas Eestit uus Euroopa keskpank (EKP) juht LaGarde ning visiidiga koos jõudsid meilgi käibele tema allkirjaga kupüürid.

Ag a nüüd siis avalikustati kava üldse uue väljanägemisega rahatähed emiteerimiseks. Eks vajadus ole ilmselt suur. Kindlasti on aastatega peidetud salalaekaisse sadu miljardeid eurosid. Eriti suurema nominaaliga kupüüre, sest kuritegelik maailm opereerib sularahas ja füüsilise mahu vähendamiseks on siiani sala-

TOIVO TOMINGAS
pensionär

käibes eelistatud 200- ja 500-eurosed. Viiesajaseid sel põhjusel enam juurde ei trükitagi.

Teine põhjus raha uuendada on kindlasti valerahatrukkalite ülim võimalus ise raha emiteerida. Ja küllap on kolmas hea põhjus reformiks asjaolu, et kogu arveldus on kiiresti jõudnud digimaailma ja sularahavajadus on ehk kümnendik sellest, mis oli veel kümme aastat tagasi.

Kui aga võrrelda raha ostujõudu, oli 60 aastat tagasi metsaülema palk ja ka suurim pension 120 rubla ning see võimaldas sama elustandardit, kui 2400 krooni 30 aasta eest või 1200 eurot tänapäeval. Saadi rahuldavalt hakkama siis ja saadakse nüüdki.

Mul on mälestuseks mõni näidis rahast, mis ajalooks saanud. On üks 1961. aasta rublane, on ebatäielik komplekt Eesti kroone, on mõni esimese seeria euro näide. Nüüd peaksin hakkama suurema innuga vanemate seeriade eurode näidiseid koguma. Hobi mõttes.

Kirjutama kihutas mind ent uute rahatähtede väljanägemine. Avasin arvutis EKP kodulehekülje ja vaatasin näidiseid. Kahjuks on pakutav minu arvates suures enamuses andetu ega leia mingit tunnustust. On aru saada, et kujundajaid on alla kümne ja iga seeria kannab tegija käekirja. Ag a kui igalt kunstnikult võib tulevikurahana õnnestunuks lugeda vaid ühe töö?

Ühe kunstniku vaimusilmas oleks tulevikurahad pigem mängukaardid. See pole küll see, mida sooviksin. Nii kahju, kui ka pole, ei kõneta mind ka linnud, jõed ega ajaloolised kultuurisaurused.

● Nii kahju, kui ka pole, ei kõneta mind ka linnud, jõed ega ajaloolised kultuurisaurused.

● KOMMENTAAR

Turism on hoo sisse saanud

Eesti turismisektor on pandeemiajärgsest madalseisust taastunud, kuid ebaühtlaselt. Kui siseturism ületab suuresti 2018.–2019. aasta taset, siis välituristide arv ja ööbimised jäävad endiselt kriisieelsele ajale alla.

2026. aasta viie kuu kokkuvõttes ületas välis- ja siseturistide majutusasutustes tehtud ööbimiste arv aastatagust kuue protsendiga. Aastaga on välituristide ööbimiste arv kasvanud enam kui siseturistide oma. 2019. aastaga võrreldes on välituristide ööbimisi aga endiselt seitse protsenti vähem. Siseturism ei suuda paraku täielikult väliskülastajate asendada, sest välituristide reisirid on enamasti pikemad ning nende kulutused majutusele, toitlustusele, transpordile ja kultuuriteenustele on tavaliselt suuremad kui kohalikel elanikel.

Enne pandeemiat moodustasid Soome turistid ülekaalukalt suurima välituristide rühma ning Venemaa oli üks tähtsamaid lähteriiki. Täna-seks on Venemaa turg sisuliselt kadunud ning ka soomlaste huvi Eesti

LIIS ELMIK
Swedbanki
vanemökonomit

vastu on langenud. Seda ei ole suutnud kompenseerida Lätist, Ukrainast, Itaaliast ja mitmetest teistest riikidest pärit külastajate arvu kasv.

Eestis ja Lätis on turismisektor taastunud piirkonna keskmisest aeglasemalt. Vene turistidele asenduse leidmine on olnud keeruline. Leedus, Soomes ja Rootsis on turistide ööbimiste arv kasvanud kaks korda kiiremini kui Eestis või Lätis. Eriti hoogsa kasvu on teinud Poola. Poola kõrge lennu taga on vähemalt osaliselt Ukraina sõda, mis on sulgenud tsiviillendudele Ukraina õhuruumi ja sunnib kaugemalt Ukrainasse reisijaid kasutama Poola lennujaamu.

Turismisektori ettevõtete majandusolukord on endiselt üsna keeruline. 2025. aastal suurenes majutus-, toitlustus- ja reisiteenuste pakkuja-

Euroopa Liit on vabatahtlik riikide majanduspoliitiline ühendus ja ühine raha on üks selle idee kandja. Sellest võiks tulevikuraha kujundamisel lähtuda. Raske on prognoosida, kauaks uus raha käibesse jääb. Ehk 20 aastat? Selle ajaga jõuab paljud muutuda. Kes aga ei muutunud, on poliitikut ja majandusmehed, kes ongi juba ajaloo või jõuavad peaigi sinna. Mina eksponeeriks uutel rahatähtedel eurotooni suurimaid tegijaid. Näiteks Robert Schumani kui Euroopa Liidu algatajat Prantsusmaalt, Angela Merkelit kui Saksamaa valitsuse pikaaegset juhti ja suurima ELi majanduse arendajat Mario Draghit kui edukat Itaalia poliitikut ja EKP juhti eurosularaha tähtsaimal perioodil, Hispaania kuningat Felipe VI kui eurodes arvleva riigi majanduse stabilisaatorit, samuti Austria presidenti Alexander van der Bellenit, kes on oma kodumaal riikluse üks sümboleid. Selle mehe pilt näitaks 20-eurosel rahustaks keskmise eestlasegi kuulsusejanu, sest van der Bellen oli veel 1932. aastal Eesti vabariigi kodanik. Olen nimetanud viit tipptegijat viiest riigist, kupüüre tuleb aga kuus. Kes võiks olla näiteks 200-eurosel? Ehk tõesti Ludwig van Beethoven kui ELi hümn autor.

Kahtlemata on väga suured teened EL edukuses Suurbritannial, kuid inglase isekus jääda oma raha juurde ja isegi lahkuda segastel põhjustel EList jätab Elizabeth II mängust välja. Nii on mul küsimus samuti Marie Skłodowska-Curie’ jäädvustamises. Poolal on küll suur majandus, kuid arvleb zlottides. See ei jäta valikusse ühtki rootslast ega paljusid teisi väiksemate riikide esindajaid. Kui püüda ennustada, siis võiks kümme aasta pärast eurokupüüridel olla juba Recep Tayyip Erdoğan ja Volodõmõr Zelenskõi. Türgi ja Ukraina majandused ning 140 miljonit inimest oleks seda väärt.

Muidugi ei huvitu EKP sendi eestki minu arvamustest ja see karavan koeri ei kuula. Küll aga on teema siiski huvitav.

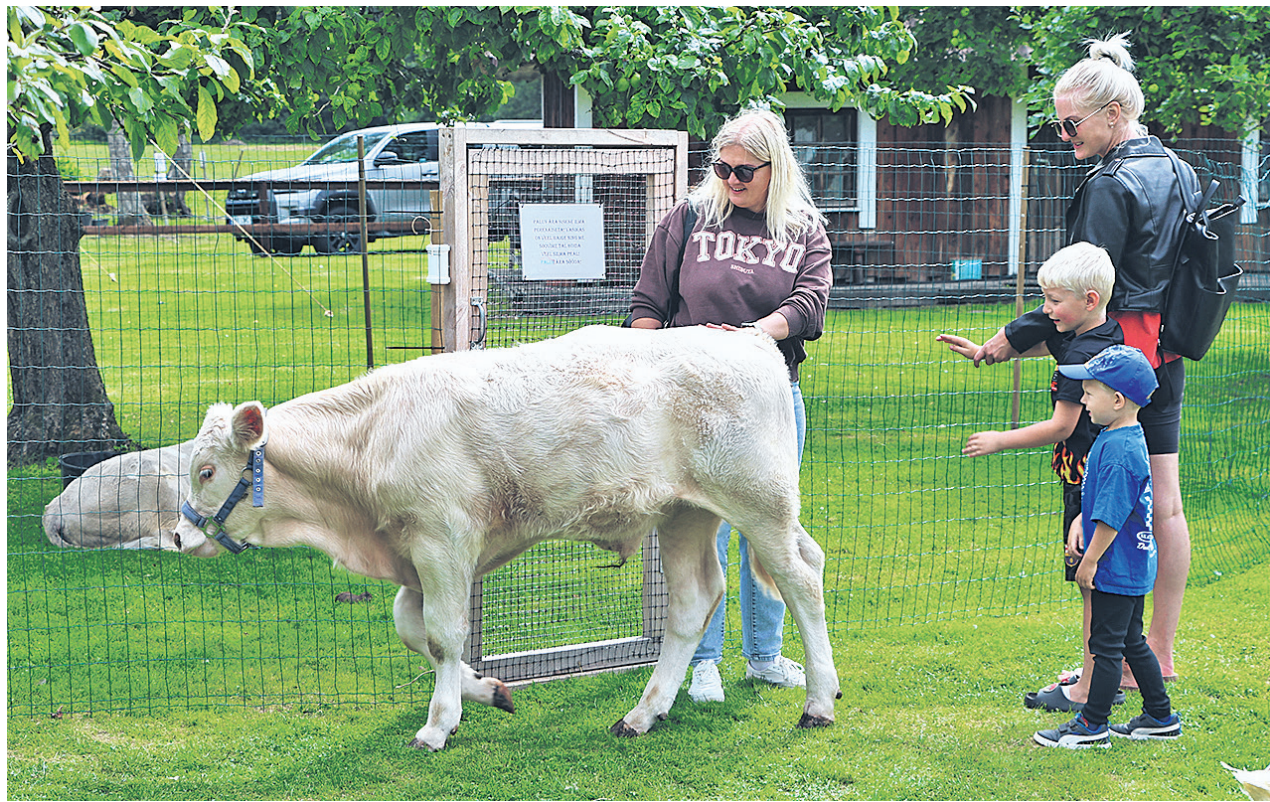
● Kasumlikkus on vähenenud, sest kulutuste kasvu ei ole suudetud täies mahus müügihindadesse üle kanda.

te käive vaid kolm protsenti, sama suur oli kasumi osakaal käibes. Kasumlikkus on vähenenud, sest kulutuste kasvu ei ole suudetud täies mahus müügihindadesse üle kanda.

Eesti konkurentsipositsioon Läänemere piirkonnas on muutunud keerulisemaks. Eesti üks kitsaskoht on jätkuvalt piiratud lennuühendused, mis vähendavad nii puhke- kui ka ärireisijate huvi. Eesti hinnatase on tõusnud kiiremini kui konkureerivais riikides, mis muudab hinnatundliku reisija jaoks alternatiivid atraktiivsemaks.

Majutus, toitlustus ja reisiteenused moodustavad umbes kaks protsenti majanduse lisandväärtusest, kuus protsenti töötajate arvust ja viis protsenti ekspordist.

Lisaks majutusele, toitlustusele ja reisiteenustele kulutavad turistid raha aga ka mujal. Nii on turismi kaudne mõju majandusele suurem. Välituristid jätsid mullu Eestisse Eesti Panga hinnangul ligi 1,5 miljardit eurot.

Veised, kes on nii taltsad, et lasevad pai teha, on tänapäeval põllumajanduses pigem haruldased.

3 X JUHAN HEPNER

Lõuka küülikud olid oma aedikus.

Linnalapsed said uudistada koduloomi.

● MAAL KÜLAS

Avatud talude päev meelitas kohale tuhandeid huvilisi

Nädalavahetusel avas Läänemaal ja Lääneranna vallas oma ukseid paarkümmend talu. Külalisi käis nii Eestist kui ka kaugemalt.

JUHAN HEPNER
juhan@le.ee

Laupäeva varasel pärastlõunal Emmuvere külas asuva Lõuka hobitalu juurde jõudes avanes vaatepilt, mis meenutas mõnda suvist suurüritust. Parkimisala oli autosid täis ja inimesi vooris lakamatult edasi-tagasi. Näha sai kitsi, küülikuid, ponisid, veiseid, parte ning teisi loomi ja linde, müüdi käsitööd ning maitsta võis head ja paremat.

Lõuka hobitalu perenaine Kadri Zimmer ütles esmaspäeval Lääne Elule, et külalisi võis kahe päeva jooksul käia umbes kolme tuhande ringis või natuke rohkem. „Eelmise aastaga umbes samal tasemel,” kommenteeris ta. „Meie jäime igal juhul väga rahule.”

Zimmeri sõnul tõmbasid ilmselt kõige enam tähelepanu Lõuka väikesed veised, kes lasid hea meelega end ka patsutada. „See

on midagi sellist, mida inimesed igal pool ju ei näe. Kui kunagi olid veised taludes igal pool, siis praegu enam nii pole. Eriti veel nii, et ta sulle lausa taskusse tahab pugeda. Nemad olid meie tänavune kõige suurem tõmbenumber. Aga populaarsed olid ka sõbralikud küülikud, kes inimeste juures aedikus ringi hüppasid,” rääkis Zimmer.

„Üle Eesti käidi. Oli palju kaugemalt tulnud rahvast. Mõni nimi, mis kirja pandi, oli isegi Aust-raaliast,” lisas Zimmer.

Tänavu talu osales kümnendat korda

Haekas asuva Tänavu talu peremees Margus Maripuu ütles, et kahe päeva peale võis kokku käia umbes 500 inimest. „Jagunes mõlema päeva peale üsna võrdselt,” märkis ta.

Tänavu talu on tuntud oma kuulsast sinipitootmisest. Talu sinepid on mitu korda võit-

nud Talutoidu konkursi. Avatud oli talupood ja -kohvik, näha sai kanu ning lambaid ja kitsi. Külalisi tervitas lisaks pere lemmikloom, Berni alpi karjakoera tõugu lesse.

Maripuu sõnul oli tore, et ta sai väga paljude külalistega isiklikult juttu puhuda. „Päris palju käis Harju- ja Raplamaa inimesi. Oli loomulikult neid, kes olid Haapsalust ja Läänemaa, keda juba teame. Oli üks perekond, kes käis kümnendat korda. Nad ütlesid, et neil on juba selline hasart, et juba sellepärast tulevad korra läbi,” rääkis taluperemees. „Oli neidki, kes tulid Ida-Virumaalt.”

Külalised uurisid Tänavu talu pererahvalt väga erinevate teemade kohta. „Oli neid, kes ütlesid konkreetset, et nemad tulid sinepi pärast, aga oli neid, kes ütlesid, et tahtsid lihtsalt näha, kuidas elatakse ja mida tehakse. Küsiti näiteks, kas elame talus aasta ringi, küla kohta, et palju

siin inimesi on, kaugel kool on ja muud,” rääkis Maripuu.

„Üks india päritolu pere tundis väga huvi pärandkultuuri vastu. Nemad tahtsid teada, kuidas on kootud üks vana eesti vaip, mis meil on siin seinal, ning kes ja miks selle tegi. Nad tegid koos vaibaga pool tundi pilti iga nurga alt ja tundsid seal ära mingid märgid, mis on nende kultuuriruumis olemas. Selline täiesti ootamatu leid nende jaoks,” kirjeldas Maripuu.

Urge talu permakultuur

Oru kandis asuva Urge talu perenaine Eve Tamm-Hinno ütles, et külalisi käis umbes 300 ringis. „Umbes 230-240 pani ennast kirja, aga neid, kes kirja ei pannud, oli ka veel,” lausus Tamm-Hinno. „Kuna meie aed eristub sellega, et meil on permakultuuri-aed, ehk siis enamik istutusala- sid ja aiamaa on multsitud põhuga. See tekitab palju küsimu-

si, et mis on sellise meetodi plus- sid ja miinused. See oli üks põhiteema. Muidugi küsiti ka haruldasmate aias leiduvate asjade kohta,” kirjeldas ta.

Urge talu looduslähedane aed on märgitud kui „Läänemaa Kainis kodu 2024” ning pälvis presidendi tunnustuse „Eesti kainis kodu 2025”. Autohuvilised said lisaks näha ka Urge peremehe Mercedes-Benz muudeldud kollektsiooni.

„Välismaalasi oli huvitaval kombel üsna palju. USAst oli keegi, keegi oli Saksamaalt, keegi Hollandist ja muidugi soomlasi üsna palju. Meil käis terve grupp külalisi Soomest, kes tulid kohale avatud talude keskse korraldaja kaudu,” ütles Tamm-Hinno.

Regionaal- ja põllumajandus- ministeeriumist õeldi esmaspäeval Lääne Elule, et Läänemaa ja Lääneranna vallas avatud talusid külastanud inimeste koguarvu oskavad nad öelda kolmapäeval.

Vormsi valmistub olavipäevaks

Vormsi tähistab kolmapäeval kiriku nimipühaku Püha Olavi päeva, mis toob kokku endised ja praegused vormsilased.

Tänavune olavipäev on laada, jumalateenistuste, kontserdi ja kohvipausi ehk *fika* ga Vormsi talumuuseumi õuel igas mõttes traditsiooniline. „Kui olavipäev juhtub olema nädala sees, siis elu näitab, et tulemas on veidi vähem inimesi,” ütles Egon Erkmann Vormsi talumuuseumist.

Olavipäeva kese on Vormsi kirik, mille taasõnnistamisega 1990. aasta 29. juulil sai tähistamise traditsioon Vormsis alguse.

„Tähistame olavipäeva ju 37. korda ja see annab juba traditsiooni mõõdu välja,” ütles Vormsi kirikuõpetaja Ants Rajando. Ta mõõnis, et muidugi ei too sündmus Vormsi saarele enam sellist

mitme tuhande pealist rahvahulka nagu algusaastatel, sest vormsirootslastegi seas on aeg oma töö teinud. „Kuid need, kellele on pühakoda ja Vormsi pärimus kallis, tulevad kohale,” sõnas kirikuõpetaja. Ta lisas, et näiteks Soome sõpruskoguduse inimesed tulid saarele juba eile.

Täna hilisõhtul kl 23 on Vormsi kirikus traditsiooniline mälestusteenistus – öömissa, mille viib läbi Tallinna Rootsi-Mihkli koguduse õpetaja Patrik Göransson.

Pidulik jumalateenistus on Vormsi kirikus homme keskpäeval. Rajando ja Göranssoni kõrval teenivad seal Saare-Lääne piiskop Anti Toplaan, piiskop emeeritus Tiit Salumäe ja Lääne praost Kaido Saak.

Kirik ootab olavipäevalisi samuti kolmapäeva õhtul, mil seal

annab kontserdi ansambel Rondellus. „Rondellusega on meil juba pikk ühine ajalugu,” ütles Rajando.

Algab laadaga

Olavipäeva üritused algavad Vormsis täna keskpäeval Rälby Olavipäeva laadaga. Rälby külaseltsi eestvedaja Ene Sarapuu sõnul on kauplajad enamasti Vormsi enda inimesed. „Registreerimist meil ei ole, aga huvi kauplemisele vastu on tuntu- tud,” ütles ta.

Sarapuu sõnul pakutakse laadal söögikraami, kala ja kohalikku käsitööd. „Laat on koht, kus endised ja praegused vormsilased kokku saavad. Endised vormsilased on käinud seal näiteks müümas ka Vormsi ajaloo jutustavaid trükiseid,” lisas ta.

Kolmapäeval peale piduliku jumalateenistust ja sellele järgnevat ühist supisöömist kirikuaias on Svibys Vormsi talumuuseumi õuel kaetud kohvilaud. „On kohvi ja küpsiseid, nii nagu mullugi,” ütles rootsipäraselt *fika* ks kutsutud kohvijoomise kohta Erkmann. Ta lisas, et ilmselt saab kohvijoomise taustaks kuulata hiiu kandle ehk talharpa mängu.

Pruudid ja soome-ugri mütoloogia

Vormsi muuseumi näituseruumi sai vahetult enne olavipäeva üles näitus rannarootsi pruutidest. „Väljas on viimati Eesti Rahva muuseumis näitusel olnud viis suureformaadilist fotot rannarootsi piirkondade pruutidest,” täpsustas Erkmann, kelle sõnul saab näi-

tust muuseumis vaadata suve lõpuni. Vormsi kultuurijuhi Rein Palosaare sõnul tasub külalistel sisse astuda ka Vormsi rahvamajja, kus on suve algusest üleval Piret Räni näitus soome-ugri mütoloogiast. Näitus on kultuurijuhi sõnul huvitav selle poolest, et igal pildil on kunstnik püüdnud leida ühisjooni soome-ugri rahvaste mütoloogias ning iga pildi juures on pikk ja põhjalik selgitus. „Hariv näitus. Kui vähegi aega on, võib iga pildi juures seista ja lugeda ning saada soome-ugri mütoloogiast palju teada,” ütles Palosaar.

Päev peale olavipäeva, 30. juulil, tasub sammud seada Hullo kiigeplatsile, kus ainsal suvisel ühis- kontserdil astuvad üles talharpa- duo Puuluup, Kadri Voorand ja Mihkel Mälgand.

KAIRE REILJAN

● LÜHIDALT

Valgevälja kaevandaja tahab jätkata

Valgevälja karjääris liiva kaevandav AS TREV-2 Grupp esitas keskkonnametile taotluse pikendada kehtivat kaevetuba 15 aasta võrra.

Ettevõtte teatas ametile, et ei ole Valgevälja liivakarjääri määraldisega hõlmatud varu veel täielikult ammendanud ega ala korras- tanud, mistõttu taotleb keskkon- naloa kehtivusaja pikendamist 30. septembrini 2042.

Keskkonnamet andis teada, et jättis algatamata keskkonnamõju hindamise kaevetuba piken- damisele, sest eelhinnang näitas, et märkimisväärselt keskkonnamõju ei kaasne. Tegevuskoht ei asu Natura 2000 alal, õhusaaste osas piirnorme seal ei ületata, väljakujunenud põhjaveerežiimi ei muudeta ega kaasne kaevandamisega negatiivset mõju kaitstavatele liikidele.

Avalduse kohaselt kaevandatakse keskmiselt 9000 kuupmeetrit aastas. Valgevälja karjääris on avalduse kohaselt ehitusliiva kaevandata- varu 54 800 kuupmeetrit ja täielliva kaevandata- varu 69 000 kuupmeetrit. **Lääne Elu**

Haridusnõunikuks on kaheksa soovijat

Haapsalu abilinnapea Andres Kampmann ütles Lääne Elule, et linna haridusnõuniku kohale kandideerib kaheksa inimest.

„On väga häid kandidaate. Vaatame avaldused läbi ja edastame kutsed vestlusele,” sõnas Kampmann. Haapsalu linnavalitsus kuulutas välja konkursi, et leida uus haridusnõunik, sest senine haridusnõunik Mari-Epp Täht on otsustanud 1. augustist pensionile jääda.

Täht töötas Haapsalu linnavalitsuses üle 15 aasta. **Kaie Ilves**

Saanika kinnistute hind tõusis oksjonil

Kaks Haapsalu linnavalitsuse portaalis varakeskus.ee müüdud maa- tüki kallinesid märgatavalt. Reedel lõppenud oksjonil võideti 1,8 hektarise Põllulille hoonestamata kinnistu pakkumine 14 000 euroga, mis on 56 protsenti kallim kui alghind. 1,6 hektari suuruse Nõmmelille tüki eest oli üks pakkuja nõus maksma samapalju, mis oli 75 protsenti alghinnast kõrgem.

Kolmetoaline korter Kastani tänaval leidis uue omaniku 48 100 euroga, mis oli ühe protsendi võrra alghinnast kõrgem.

Haapsalu vanalinnas asuv maja, kus varem oli turismiinfokeskus, Tuksi spordibaas ning Koolimetsa maaiüksus Üsse külas ei leidnud hoolimata alandatud alghinnast ostjaid. **Lääne Elu**

Lääneranna lasteaia juhiks pürib kolm inimest

Pärast kaht luhtunud konkursi pürib Lääneranna lasteaia juhatajaks kolm inimest.

„Esimene vestlus toimub neljapäeval. Ootused on kõrged,” ütles Lääneranna abivallavanem Henrik Raave Lääne Elule.

Lääneranna vallavalitsus on püüdnud suve algusest peale lasteaiale uut juhti leida. Esimesele konkursile laekus samuti kolm avaldust, aga kaks kandidaati loobus ja kolmas ei vastanud Raave sõnul kobarlasteaia vajadustele. Teisele konkursile laekus üks avaldus, aga kandidaat ei vastanud nõuetele, sest puudusid haridus ja kogemused. Seejärel kuulutas vallavalitsus välja kolmanda, seekord tähtsatu konkursi.

Lääneranna lasteaade tegutseb ühendasutusena, mille koosseisu kuuluvad lasteaia Lõpel, Varblas, Virtsus, Koongas, Kõmsil ja Lihulas. Senine juhataja otsustas ametist lahkuda.

Uue juhataja leidmiseni juhib Lääneranna lasteaada kohuse- täitjana senine juhiabi Silje Vokk. **Kaie Ilves**

FESTIVAL

Vanamuusikafestival innustab noori muusikuid

Juba neljandat aastat oli Haapsalu vanamuusikafestivali kavas kontsert „Vana muusika – noored mängijad”, kus esinesid Haapsalu varajase muusika laagri noored muusikud.

ANDRA KIRNA
andra@le.ee

Laagris harjutasid noored pilli, osalesid töötubades ning valmistasid festivali viimase päeva lõunal toomkirikus toimunud kontserdiks.

Laupäeval, töötubade vahel, sai Lääne Elu ajakirjanik jutule 19 laagrilisest kaheksa-aastasest, kel parasjagu vaba aega oli. Muusikast ja suvelaagrist olid nõus rääkima Markus Johannes Veide, Irene Reinman, Teiti Danil, Oskar Sooberg, Roven Sepmann, Joel Harris Künnapuu, Karolina Lillepruun ja Nicole Gaydasheva.

Väga noorelt muusika juurde

14aastane Veide mängib pilli ammu. „Alustasin seitse aastat tagasi. Kõigepealt hakkasin õppima klavessiini, siis tuli orel juurde,” ütles ta. Veide on käinud kõigis varajase muusika laagrites ning lubas ka järgmisel aastal kindlasti kohal olla.

Kui seitsmeaastane laps hakkab tahtma klavessiini mängida, kust ta üldse teab, et niisugune pill olemas on? „Käisin muusikakooli avatud uste päeval ja nägin seal seda pilli. Õpetaja oli ka tore ja rääkis klavessiinist nii huvitavalt, et mulle hakkas see meeldima,” ütles Veide.

Irene Reinman oli enda sõnul kolmeaastane, kui nägi ja kuulis endast mõni aasta vanemat tüdrukut tšellol esinemas. „Pärast seda olin oma emale hakanud iga päev rääkima, et palun vii mind tšellotundi. Lõpuks saingi sinna,” ütles ta. Klavessiini hakkas ta mängima hiljem.

Teiti Danil tahtis väikesena viiulit õppida. „Aga isa ostis mulle klaveri, hakkasin sellel mängima ja otsustasin siis muusikakooli tulla,” ütles ta.

Laagris tšellot harjutanud Oskar Sooberg teadis lapsena klaverit, flööti ja veel mõnda pilli. „Meil oli koolis ükskord pillinäitus. Viimasena läksin tšello juurde, et proovin selle ka ära. Mängisin seal õpetajaga, tegime mõn-

Kontserdil „Vana muusika – noored mängijad” osalevad kõik Haapsalu varajase muusika noortelaagrist osavõtjad.

da asja. Õpetajaga oli kohe hea klapp,” rääkis ta.

Roven Sepmann tahtis pärast üht kontserti hakata viiulit õppima. „Aga mul oli juba kodus süntesaator ja leidsin, et mis seal siis ikka – läksin klaverit õppima.”

Joel Harris Künnapuul polnud võimalust muusikast pääseda. „Suur õde mängis klaverit, siis hakkas vendki mängima. Ema ükskord küsis, et kas ma ka tahan, ja siis läksingi,” ütles ta.

Noored mitmest Eesti paigast

Varajase muusika laagri laste peredes on muusika sageli vanemate jaoks tähtsal kohal. „Minu emal on kitarrikool,” ütles Reinman. Aga laagris on ka noori, kes oma perest ainsana muusikaga tegelevad.

Haapsallu tulid lapsed kokku päris mitmest Eestimaa paigast, näiteks Viljandist, Tallinnast, Kohilast ja Rakverest. Muusika, mida nad õpivad, on kirjutatud sajandite eest. Nendeaali-

sed huvitavad pigem tänapäevasest muusikast. Veide sõnul teavad ta koolikaaslased, milliseid pille ta mängib ja millist muusikat teeb. „Aga heaks nad seda ei kiida – neile ei meeldi selline muusika,” nentis ta. Kuid vanalinna hariduskollegiumis õppiva Lillepruuni sõnul on vanema muusika huvi pigem tavapärane.

Igal aastal on varajase muusika laagri noored käinud samuti kontserte kuulamas. Tänavu olid nad festivali avakontserdil, kui esitusele tuli Händeli oratoorium „Joonas”. Seal alti laulnud Tuuri Dede ja festivali korraldaja Saale Fischer on kunagi klavessiini-laagris käinud,” rääkis Reinman.

Varem Eesti klavessiinisõprade tsunfti korraldatud suvelaagrit loevadki nii korraldajad kui ka noored ise Haapsalu varajase muusika laagri mantlipärijaks.

Koos mängimine innustab

Nagu Veide, lubasid järgmisel aastal tagasi tulla needki, kes tänavu esimest korda laagris olid. „Muusika ja sõprade pärast,” oli

kõigil sama põhjendus. Laagri-päevadesse mahtus tohutult harjutamist, aga ka ujumine ja töötod. Vestlusringi tulid noored just töötoast, mis õpetas esinemisnärvi toime tulema. „See ei ole mitte ainult meile tähtis, vaid kõigile. Usun, et isegi kõige paremail on seda vaja,” ütles Veide.

Ainult korraldatud proovidega ei piirduta: noored harjutavad ka ajal, mis neile vabaks ajaks või puhkuseks on mõeldud. „Saab proovida koos mängida,” ütles Reinman.

Klavessiinõpetaja Ene Naela sõnul on koosmängimise kogemus just see asi, mis innustab ka talvel edasi harjutama, kui vahel tüdimus kallale kipub. Harjutada oli aga vaja, sest pühapäeval kontserdil astusid üles kõik 20 noort laagrilist.

Bach on suur lemmik

Lemmikheliloojatest rääkides nimetasid mitu noort kõigepealt Johann Sebastian Bachi ja tema teoseid kõlas kontserdil päris mitu.

Reinmanile meeldivad aga itaalia ja prantsuse heliloojad. „Ühte kindlat lemmikut mul ei ole. Prantsuse ja itaalia muusika on tihti natuke nagu isegi vastandlik: prantsuse oma pigem selline rahulik ja graatsiline, itaalia oma kiirem,” rääkis ta. Kontserdil esitas Irene Reinman klavessiinil Louis Couperini „Chaconne’i”, orelil aga Bachi prelüüdi F-duuris.

Sooberg nimetas kõigepealt Bachi. „Tal on rahulikke asju ka, aga mulle meeldivad kiiremad. Nii on äge. Aeglasi palu mängides kipub juhe nagu kokku jooksuma, kui pean kogu aeg ühte nooti mängima,” rääkis ta. Kontserdil mängis ta kahe kaaslasega Bachi menuetti.

Sooberg pole muusikukarjääri veel ära otsustanud. „Võib-olla võiks olla mõni töö veel ja vabal ajal mängiks Bachi. Ja kui oleksid lapsed, ei peaks neid muusikakooli suunama, võiks ise kodus õpetada... Oleks pluss, et kui võib-olla töötuks jään, saan muusikuna midagi teha,” arutles ta.

Reinman on aga kindlalt otsustanud end muusikuna teostada. „Tšellot läheksin võib-olla orkestrisse mängima või kuhugi õpetajaks. Arvan, et klavessiiniga saaksin kindlasti barokkorkestrisse mängima,” rääkis ta.

Veide tahab samuti siduda oma elu muusikaga. „Kas muusikaõpetajaks, organistiks või siis mängin lihtsalt hobiks,” ütles ta. Künnapuu tahab oma sõnul õppida mängima mõnda keelpilli ja näeb end tulevikus võib-olla heliloojana.

Rahulik Haapsalu

„Haapsalu on ilus linn, aga päris vaikne – autosid väga palju ei ole. Palju käiakse jala,” kirjeldas Sooberg laagri asukohta. „Eriti pole niisuguseid autosid, kus on aknad all ja lastakse hästi valjult muusikat, mis kellelegi ei meeldi,” lisas Veide.

Laagri korraldajale Piibe Maria Talenile pakkus tuge klavessiinõpetaja Ene Nael, kes varem korraldas klavessiinisõprade tsunfti noortele mõeldud ettevõtmisi.

„Olime suvelaagreid nii kaua teinud, et tundsin, et on vaja mõingeid muutusi,” rääkis ta. Koroonaaeg andis tegijaile mahti järele mõelda.

Esimest korda sai laager vanamuusikafestivalile lisatud prooviks. „Aga ju siis sobis ka festivalile. Muidugi on lastega esineda tervel kontserdil toomkirikus suurel, väga nimekal ja kõrge tasemega festivalil tohtu vastutus, aga mõistame seda,” ütles Nael.

Klavessiinisõprade tsunft on aastatega kasvatanud palju selle instrumendi mängijaid, aga ka sõpru.

„Taotlusi kirjutades olen alati veidi hädas, et teeme laagrit ainult mõnetiiskümnele mängijale. Aga kui paljudele klavessiinimängijatele meil siis tööd anda oleks? Selleks et meil oleks need kaks-kolm-neli tippmängijat, ongi vaja koolitada 15 või 20 noort. Siis jätkub klavessiinimuusika kuulajaid ka saali,” rääkis Nael.

Haapsalu noored korraldasid rahvusvahelise laagri

Mitmes kohas Haapsalu lähedal korraldasid kohalikud noored 6.–12. juulil Erasmus+ noortevahetusprojekti laagri, mis tõi kokku osalejad Eestist, Lätist, Leedust ja Poolast.

Laagri idee, projekti kirjutamise ning selle läbiviimise eest vastutasid kolm noort – Alexia Klis, Kauri Kliss ja Laura Tammeleht. Projekt teostati Haapsalu noorte huvikeskuse toel. Laagri toitlustuse eest hoolitses Johanna Rammu.

Laagri läbiv teema oli mugavustsoonist välja astumine ning uute kogemuste kaudu iseenda parem tundmaõppimine. Näda-lajooksul tuli osalejatel suhelda võõras keeles, kohaneda eri olude ja inimestega ning võtta vas-

Noortevahetusprojekt Haapsalus.

ERAKOGU

tu väljakutseid, millega nad oma igapäevaelus kokku ei puutu.

Esimesed kolm laagripäeva veedeti Puskis turismitalus, kus noored said omavahel tuttavaks ning osalesid eri tegevustes. „Vihmane ilm andis suurepärase võimaluse veeta rohkem aega ühiste arutelude, mängude ja saunaõhtutega. Just laagri esimestel päevadel said paljud noored üle esialgselt ebakindlusest ning leidsid julguse suhelda ja osaleda tegevustes koos täiesti võõraste inimestega,” ütles Alexia Klis.

Kolmandal päeval jagati osalejad rahvusvahelistesse gruppidesse, kus igas grupis oli vähemalt üks noor igast riigist. Seejärel suunduti Haapsallu linnamängu „Hanejaht” mängima. Kli-

si sõnul tähendas see mäng paljudele esimest korda võõras linnas orienteerumist ja ülesannete lahendamist inimestega, kellega oldi alles mõni päev tuttav.

Neljandal laagripäeval matkati Kilti lennuväljale, kus toimus kaitseliidu päev. Noored õppisid esmaabi ja meditsiini põhitõdesid, tule tegemist tulepulkadega ning tutvusid eri tüüpi lõkete ja nende kasutusvõimalustega. Lisaks veedeti öö telkides, mis oli samuti paljudele uus kogemus.

Kõige suurem väljakutse oli Klisi sõnul ööhäire: kiire ärkamine ja tegutsemine keset ööd viisid noored välja nende mugavustsoonist ning pakkusid meeledejävvaid emotsioone. „Just sellised ootamatud olukorrad näi-

tasid noortele, et nad on võime-lised palju enamaks, kui ise esialgu arvata oskasid,” ütles Klis.

Viiendal päeval sõideti Haapsalu noorte huvikeskusesse, kus veedeti laagri viimased päevad. Klisi sõnul oli üks meeledejävv kogemus ka Rummu põgenemistoa külastus. „Põgenemistoa tuli noortel panna proovi-le oma nutikus ja julgus lahenda-da ülesandeid täiesti uues keskkonnas. Mõnel osalejal oli see elu esimene põgenemistoa kogemus,” sõnas ta.

„See noortevahetusprojekt näitas ilmekalt, kui palju võivad noored saavutada, kui neile usaldetakse vastutus ja võimalus oma ideid ellu viia,” ütles Klis.

MARIA MAI SIIMUT

VEHKLEMINE

Katrina Lehis vehklemise MMil 17., Sten Priinits 48.

Hongkongis peetavatel vehklemise maailmameistrivõistlustel olid eelmise nädala lõpus võistlustules ka läänlased.

JUHAN HEPNER
juhan@le.ee

Valitsev epeevehklemise Euroopa meister Katrina Lehis jõudis laupäeval individuaalvõistluse põhi-turniiril kuueteistkümnendikfinaali, aga kaotas seal 4:15 Venemaa vehklejale Anastasii Rustamovale. Sellele eelnenud matšis alistas Lehis kindlalt 15:5 soomlanna Suvi Lehtoneni. Haapsalu epeevehkleja Sten Priinits läks meeste epee individuaalturniiri põhivõistlusel pühapäeval avavoorus vastamisi šveitslase Lucas Malcottiga, kuid pidi tunnistama vastase paremust. Tulemus oli 15:11 šveitslase kasuks. Malcotti võitis lõpuks kogu turniiri ja tuli maailmameistriks.

Meeste epee alagrupi võistlusel oli ka Oliver Laasik, kes sai seal kaks võitu ja neli kaotust ning pühapäevasele põhivõistlusele ei pääsenud.

Eesti vehklejaid näeb Hongkongis samuti võistkonnavõistlusel. Naiskond heitleb sellel teisipäeval ning meeskond kolmapäeval.

EVA PAVIA / BIZZI TEAM / FIE

Katrina Lehis.

Läänemaa meistrid rannatennises on selgunud

Paralepa rannas selgusid juuba kuuendat korda Läänemaa meistrid rannatennises. Võistlejad saatis mõnus suveilm – jagus nii päikest kui ka tuult, mis pakus koos põnevate kohtumistega suurepärase võistluspäeva. Mängud olid tasavägised ning võidud ei tulnud kellelegi kergelt.

Segapaaride arvestuses osales kaheksa paari. Meistritiitli võitsid Kristina Peramets ja Andrus Valma, kes alistasid finaalis Aire Mäesalu ja Tristan Tähse tulemusega 6:0, 6:2.

Pronksmedali teenisid Katre Vahtra ja Erki-Tõnis Sirak, kes olid 6:3, 6:0 paremad Kaja Ladvast ja Ain Soomest.

Naispaaride arvestuses võistles neli paari ning kõik mängisid omavahel läbi. Kuldmedalid võitsid Maris Rannus ja Kristina Peramets, hõbemedalid Gina Metsatsu ja Kadri Kaljuvere ning pronksmedalid Kaja Ladva ja Maike Tellmann.

Meespaaride arvestuses osales kuus paari. Läänemaa meistriteks krooniti Andrus Valma ja Marek Metsa, kes võitsid kõik oma kohtumised. Hõbemedalid said Igor Nudelman ja Morten Ristmägi ning pronksid Timo ja Ilo Toom.

KAJA LADVA

Virtsus peeti eksministriga kergejõustikuõhtu

Reedel 24. juulil toimus Virtsu staadionil Lõuna-Läänemaa jalgpalliklubi korraldusel selle suve esimene kergejõustikuõhtu. Võistlusõhtu avasid Eesti kergejõustikuliidu president, endine keskkonna- ja regionaalminister Madis Kallas ja Läänemaa vallavanem Tarvi Sits. Mõlemad olid võistlustel ka kohtunikud.

Kuu aega tagasi sai kogukonna ja toetajate abil uue ilme sprindisirge ja kaugushüppesektor ning just neile aladele pandi selle suve esimesel võistlusel rõhku. Ei tea, kas „süüdi“ olid hoolikalt puhastatud jooksumatid ja remonditud rada või imeliselt ilus suveõhtu, kuid just sprindis näidati suurepäraseid tulemusi. Ja seda nii laste kui ka täiskasvanute arvestuses.

Võistluste noorim, viieaastane Pärnu poiss Enzo Vant jooksis justkui raja kiireks, kui läbis 30 meetrit ajaga 7 sekundit. Tema tuules võidutses meeste 100 meetri jooksus uue Virtsu staadioni rekordiga Risti sportlane Lauri Tanner, kelle võidu aeg oli 11,80 sekundit. Teiseks tuli samuti hea ajaga Egert Miljan, kes sai kirja 12,37. Naistest võidutses Eveli Hansi tulemusega 16,43.

Kuni kuuestest tüdrukutest said nii Panga küla sporditüdruk Belinda Hansi kui ka Lihula sportlane Janelle Laos võrdse aja 7,25 sekundit. Poistest aga oli kiireim Audru sportlane Rasmus Miljan ajaga 5,56. Virtsu

Virtsu kergejõustikuõhtu ühispilet sportlaste, korraldajate ja kohtunikega.

ERAKOGU

poiss Mattias Mereväli sai kirja 6,50 ning Hugo Veek ja Sebastian Veek Tallinnast vastavalt 6,12 ja 6,40.

7-8aastastest poistest tegi Jacob Hansi kaks head jooksu. 60 meetrit läbis ta 10,60 sekundiga ja 600 meetris sai kirja 2 minutit 31 sekundit. Kõige kiirem oli aga Haapsalu poiss Karl Bundsen, kes sai 60 meetris kirja 10,24 sekundit. 600 meetris oli ta samuti kiire, aeg siin 2 minutit 38 sekundit.

Kaugust hüppas Kaspar Miljan 2,89 meetrit. Tallinna poiss Jakob Veek hüppas kaugust 2,68.

9-10aastastest poistest tegi Uku Kõllamaa Järise külast kolm uut isiklikku marki. 60 meetris oli ta tulemus 10,43 sekundit,

600 meetris 2 minutit 42 sekundit ja kaugushüppes 2,89 meetrit. Andre Hramov Lihulast hüppas kaugust 2,76 meetrit.

11-12aastastest tüdrukud pakusid üksteisele head konkurentsi. Rosanne Eltmaa Haapsalust jooksis 60 meetrit ajaga 9,02 sekundit ja hüppas kaugust 4,05 meetrit. Liz-Sandra Hani Virtsust tegi hea 60 meetri jooksu, saades tulemuseks 9,60 sekundit. Kõmsi tüdruk Keira Koit jooksis ajaks 9,66 sekundit ja kaugust hüppas 3,35 meetrit. Haapsalu sportlane Johanna Bundsen läbis 60 meetrit ajaga 9,53 sekundit ja 600 meetrit tulemusega 2 minutit 41 sekundit.

Sally Maidla ja Mirjam Jõgi Virtsust tegid samuti oma pa-

rimad 60 meetri jooksud, vastavalt 10,30 ja 10,60 sekundit.

13-14aastastest poistest jooksis Pärnu sportlane Robin Vant 60 meetris ajaks 8,40 sekundit. Meeste 1000 meetrit läbis Lauri Tanner 3 minuti ja 32 sekundit ning Egert Miljan 3 minuti ja 43 sekundiga. Maiken Niit Tabasalust jooksis naistest 1000 meetrit ajaga 5 minutit ja 54 sekundit.

Kui kaugushüppe tulemuse hütüab välja alaliidu president isiklikult ja koos vallavanemaga osalejatele auhinnad kätte ulatab, on see suur kingitus väikesele küla kergejõustikuõhtul osalejatele ja kõigile pealtvaatajatele.

JAANUS GETREU

LÜHIDALT

Selgusid meistrid rannavõrkpallis

25. juulil selgusid Haapsalu staadioni liivaväljakutel Läänemaa segapaaride meistrid rannavõrkpallis.

Tiitli nimel asus võistleva kaheksa paari, kes jagati kahte alagruppi. A-alagrupist jõudsid poolfinaali Meelis Nukki – Kelly Siil ning Priit Nukki – Heliko Nukki. B-alagrupi kaks paremat olid Hendrik Naar – Triin Heilu ja Janar Kuld – Eliise Loorens.

Finaalis kohtusid kaks kogu turniiri veenvaimat paari Nukki–Siil ja Naar–Heilu. Mängus tegid otsustava vahe sisse Hendrik Naari ja Triin Heilu tugevad servid. Hea meeskonnatöö tulemusena võitsid nad finaali ning krooniti 2026. aasta Läänemaa rannavõrkpalli segapaaride meistreiks.

Hõbemedalid said Meelis Nukki ja Kelly Siil, pronksmedalid Priit ja Heliko Nukki.

Meelis Nukki

Rannamaadluses kaks medalit

Läneranna maadlejad said kaks hõbedat Pärnu rannas Düüni alal peetud lahtistel Eesti meistrivõistlustel rannamaadluses U17 vanusele ja täiskasvanuile.

Kokku oli võistlustel 87 maadlejat 20 maadlusklubist.

U17 vanuseklassis sai Kristjan Kolõtšev kuni 80 kg kehakaalus 4. koha ja Lauri Laev kuni 70 kg kehakaalus 5. koha. Lauri Laev sai sama koha ka täiskasvanute konkurentsis.

Täiskasvanuist teenis Stefan-Lauri Mölder kuni 80 kg kehakaalus nelja võidu ja ühe kaotusega hõbemedali. Sama värvi medali sai Rasmus Talts kuni 100 kg kehakaalus. Samas kaalus sai Raul Kukk 9. koha.

Lääne Elu

Muhu väinalt saadi mitu eriauhinda

Lisaks juba avaldatud tänavuse Muhu väina regati tulemustele said Haapsalu meresõitjad sellel purjetamisvõistlusel veel mitu auhinda.

ORC II klassis tuli cruiser'ite ehk matkajahtide divisjonis esikohale Haapsalu jahtklubi Chantal, kapten Avo Link. Sama jaht on sel regatil saanud varem samas divisjonis kaks esimest ja kaks teist kohta.

Tüdrukuist noorim madrus regatil oli Haapsalu jahil Brit purjetanud Holmi noortetimi liige Inga Uus, kes on 13aastane. 16aastane Rasmus Kuhi-Thalfeldt samalt jahilt sai noorima kapteni tiitli. Briti ekipaži keskmine vanus 15,8 aastat oli napilt suurem kui Saaremaa merispordi seltsi noortega mehitatud Jahi Lagle II keskmine vanus (15,7).

Enim etapivõite pälvinud kapteni tiitli sai Ülari Velviste jahiga Lagle III, kes sai ORC III klassis ka üldvõidu.

Lisaks teenis Kenno Kink jahilt Aquila korraldajalt püstoloperaatori tiitli.

Läänemaa JK kaotas liiga liidriole

Eesti jalgpallimeistrivõistluste teises liigas jätkusid pärast küüst suvevaheaega taas mängud. Läänemaa jalgpalliklubi läks laupäeval võõrsil kokku liiga liidri Harju jalgpalliklubi Laagri U21 meeskonnaga ning kaotas 0:5.

Harjukad löid läänlaste võrku ühe palli esimesel poolajal ja kaks teisel. Veel kaks korda sahistati väravavõrku lisaminutitel.

15 voo järel on Läänemaa jalgpalliklubil ühe viigi ja 14 kaotusega tabelis 1 punkt, millele hoiatatakse turniiritabeli viimast, 16. kohta. Koht kõrgemal on Tartu klubi Helios seitsme punktiga. 15 mänguga on läänlased lõonud kuus väravat ja võtnud oma väravavõrgust välja 71 palli.

Lääne Elu

MÜÜK

Müüa 2toaline korter Mulla tn 10, 43,2 m², III korus. Hind 69 000.-. Tel 508 4104.

PUIT

Müüa küttepuid koos veoga. Info 5687 3966, timberexpert@online.ee.

Kask ja kuiv puu alates 65.-, transport 3–9 ruumi. Tel 505 5203.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Müüa 3meetrist küttepuid: must lepp, hall lepp, kask koos kohale toomisega, miinimumkogus 15 tihumeetrit. Lisainfo tel 5829 3564.

Vedu hinnas. Müüa kuiva ja märga küttepuid. Pikkus vastavalt soovile. Tel 5666 0431.

Müüa kuiva (al 75.-/ruum) ja märga (al 65.-/ruum) küttepuid. Info 5557 8483 ja 5394 0403.

AUTOD

OSTAN ÄRA KÕIK SÕIDUKID! Sobivad ka vanad seisma jäänud romud. Kustutan registrist, puksiir olemas. Tel 5552 2223.

TEENUS

Teostame majade, abihoonete ja aedade ehitusi, tänavakivide paigaldust, võtmel kätte lahendused. Dekkan.ehitus@gmail.com. Tel 5632 7955.

Ohtlike puude raie, võsaloik ja kruntide puhastus võsast. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373, Randy.

Majade ja katuste värvimine. Tel 5822 9433.

Hauaääriste ja -kivide paigaldus. Haudade hooldus ja muud kalmistutööd. Tel 557 3287, Jevgeni.

Puurkaevude ja maaküttetkaevude puurimine ning projekteerimine. Vee- ja kanalisatsioonitööd ning septikute paigaldus. Rauaeraldus, filtrite paigaldus. Tel 521 7415, 504 2999, www.baltipuurkaev.ee.

Katuste, fassaadide pesu ja värvimistööd. Katuste renoveerimine/paigaldus. Paigaldame katuseredeleid ja vihmaveerenne. Töökogemust 16 aastat. kpekatuspesu.ee, tel 5638 8994.

Ohtlike puude langetamine. Tel 5663 2968.

Rakkekaevude puhastamine, süvendamine, remont ja rõngaste vahetamine. Kaevumaja ehitus ja käsi-pumpade remont. Tel 557 4792.

Toimetust kuulutuste sisu eest ei vastuta.

HOOLI RASKUSTESSE SATTUNUD PEREDEST!

Läänemaa Abikassa ootab heade inimeste ja organisatsioonide annetusi, et toetada raskustesse sattunud peresid Läänemaal.

Annetusi saab teha MTÜ Läänemaa Abikassa kontole EE592200221046665398, Swedbank AS.

Teave veebis www.abikassa.ee.

E-post laanemaa.abikassa@gmail.com.

Läänemaa toidupank kogub toitu puudust kannatavate leibkondade toetuseks Haapsalus ja Läänemaal.

Et toiduabi saada, võta ühendust kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajaga.

Aitame koos!

Tel 5355 4330

KIRIKUTEATED

Seitsmenda Päeva Adventistide Haapsalu Kogudus
Laup: kell 11 piibli arutelu, **kell 12** jumalateenistus jutlusega.

RIDALA BAPTISTIKOGUDUS
Pühapäeviti kl 11.30 jumalateenistus ja samal ajal laste pühapäevakool. Info ridalakogudus.ee.

EELK KOGUDUSED
HAAPSALU
R, 31. juulil kl 9 hommikupalvus. Teenib õpetaja Mart Salumäe (Jaanikirik).
P, 2. august kl 11 jumalateenistus armulauaga. 10. pühapäev pärast nelipüha. Teema: „Ustavus Jumala andide kasutamisel“. Teenivad õpetaja Mart Salumäe ja Kalle Jätsa, organist Lia Salumäe (toomkirik); kl 15 Augustibluusi kontsert „Kui tahad olla hea“, esinevad Kelli Uustani, Ain Agan ja Paul Daniel. Pilet 15 € / festivalipass (toomkirik); kl 17 katoliku missa (toomkirik).

LÄÄNE-NIGULA
N, 30.07. kell 9:30 hommikupalvus pastoraadis.
P, 2.08. kell 12 jumalateenistus armulauaga kirikus. Diakooniaannetus avatud leerimajas **K 11–16; N 10–14; L 10–14**. Teeliste kirik avatud **R, L 13–16** ja **P 11–16**.

MARTNA
P, 2. augustil kl 11 kalmistupüha Väike-Lähtu surnuaial; **kl 12** jumalateenistus armulauaga (kirikus).
P, 16. augustil kl 12 jumalateenistus armulauaga; kl 13 Collegium Musicale kontsert (kirikus). Sissepääs vaba annetus. Martna kirikupood on avatud **kolmapäeviti kell 16–18** (kogudusemajas). Martna Kogukonnakohvik on avatud **tööpäevadel kl 11–14**. Rohkem infot 5809 3633 (Külike Valk).

RIDALA
P, 2. augustil kl 15 jumalateenis-

tus armulauaga (kirikus).
P, 9. augustil kl 13 kalmistupüha Sinalapa surnuaial; kl 15 jumalateenistus armulauaga (kirikus).
L, 8. augustil kl 12–18 Suure Haapsalu kohvikutepäeval avatud Ridala kiriku tornikohvik „Papid ja mutid“. Igal täistunnil kirikuekskursioon.
P, 9. augustil kl 12–18 Suure Haapsalu kohvikutepäeval avatud Ridala kiriku tornikohvik „Papid ja mutid“. kl 12, 13, 14, 16 ja 17 kirikuekskursioon.
Ridala Püha Maarja-Magdaleena kirik on avatud teeliste suvekuudel **laupäeval** ja **pühapäeval kell 15–18**.

KARUSE
Jumalateenistused toimuvad iga kuu **1. ja 3. pühapäeval algusega kl 14** Karuse kirikus või Karuse kiriku talvekirikus.

KULLAMAA
N, 30. juulil kell 10–14 kantsleilähti kogudusemajas.
L, 1. aug. kell 11–14 ja **P, 2. aug. kell 11–14** kirik avatud teeliste. **P, 2. augustil kell 11:** 10. pühapäev pärast nelipüha, jumalateenistus kirikus. Teema: „Ustavus Jumala andide kasutamisel“. Teenib diakon Tiina Kütt ja oreil Ivi Küla.

PIIRSALU
P, 2. augustil kell 13: 10. pühapäev pärast nelipüha, jumalateenistus kirikus. Teema: „Ustavus Jumala andide kasutamisel“. Teenib diakon Tiina Kütt ja oreil Ivi Küla.

VORMSI
Teisipäeval, 28. juulil kell 23 Mälestusjumalateenistus kirikus ja kalmistul.
Olavipäeval, 29. juulil kell 12 kiriku taaspühitsemise aastapäeva jumalateenistus.
Olavipäeval, 29. juulil kell 17 muusikaline jumalateenistus kirikus. Ansambel Rondellus.

HINGEVIIUL
MATUSEBÜROO

Läänemaa vähiühing
on pakkunud oma liikmeile ja nende peredele tuge juba üle 20 aasta.

Oleme tänulikud abi ja toetuse eest.

Läänemaa vähiühing, SEB EE621010220047448013.

LÄÄNE-NIGULA
N, 30.07. kell 9:30 hommikupalvus pastoraadis.
P, 2.08. kell 12 jumalateenistus armulauaga kirikus. Diakooniaannetus avatud leerimajas **K 11–16; N 10–14; L 10–14**. Teeliste kirik avatud **R, L 13–16** ja **P 11–16**.

MARTNA
P, 2. augustil kl 11 kalmistupüha Väike-Lähtu surnuaial; **kl 12** jumalateenistus armulauaga (kirikus).
P, 16. augustil kl 12 jumalateenistus armulauaga; kl 13 Collegium Musicale kontsert (kirikus). Sissepääs vaba annetus. Martna kirikupood on avatud **kolmapäeviti kell 16–18** (kogudusemajas). Martna Kogukonnakohvik on avatud **tööpäevadel kl 11–14**. Rohkem infot 5809 3633 (Külike Valk).

RIDALA
P, 2. augustil kl 15 jumalateenis-

tus armulauaga (kirikus).
P, 9. augustil kl 13 kalmistupüha Sinalapa surnuaial; kl 15 jumalateenistus armulauaga (kirikus).
L, 8. augustil kl 12–18 Suure Haapsalu kohvikutepäeval avatud Ridala kiriku tornikohvik „Papid ja mutid“. Igal täistunnil kirikuekskursioon.
P, 9. augustil kl 12–18 Suure Haapsalu kohvikutepäeval avatud Ridala kiriku tornikohvik „Papid ja mutid“. kl 12, 13, 14, 16 ja 17 kirikuekskursioon.
Ridala Püha Maarja-Magdaleena kirik on avatud teeliste suvekuudel **laupäeval** ja **pühapäeval kell 15–18**.

KARUSE
Jumalateenistused toimuvad iga kuu **1. ja 3. pühapäeval algusega kl 14** Karuse kirikus või Karuse kiriku talvekirikus.

KULLAMAA
N, 30. juulil kell 10–14 kantsleilähti kogudusemajas.
L, 1. aug. kell 11–14 ja **P, 2. aug. kell 11–14** kirik avatud teeliste. **P, 2. augustil kell 11:** 10. pühapäev pärast nelipüha, jumalateenistus kirikus. Teema: „Ustavus Jumala andide kasutamisel“. Teenib diakon Tiina Kütt ja oreil Ivi Küla.

PIIRSALU
P, 2. augustil kell 13: 10. pühapäev pärast nelipüha, jumalateenistus kirikus. Teema: „Ustavus Jumala andide kasutamisel“. Teenib diakon Tiina Kütt ja oreil Ivi Küla.

VORMSI
Teisipäeval, 28. juulil kell 23 Mälestusjumalateenistus kirikus ja kalmistul.
Olavipäeval, 29. juulil kell 12 kiriku taaspühitsemise aastapäeva jumalateenistus.
Olavipäeval, 29. juulil kell 17 muusikaline jumalateenistus kirikus. Ansambel Rondellus.

Südamlik kaastunne abikaasale ja lastele peredega
VLADIMIR PADAMA lahkumise puhul.

Karin, Merle, Anu

Avaldame kaastunnet kõigile lähedastele
LAINE HOLLO lahkumise puhul.

Aino, Rein ja Sirje

Avaldame sügavat kaastunnet
VLADIMIR PADAMA lähedastele. Mälestame head naabrit ning tunneme kaasa tema lahkumise puhul.

Mulla 6 trepikoja naabrid

Südamlik kaastunne Valerile, Railile, Raavole ja Rainile kalli abikaasa ja ema
LAINE HOLLO kaotuse puhul.

Helve, Ailen, Alvar ja Kaido

Sinust mälestus me hinges elab. Sinu hää veel kõrvus kõlab...
Meie siiras kaastunne Peetrile ja Märtenile armsa abikaasa ja ema
SIRJE HERMIKU lahkumise puhul. Tiiu, Argo, Ingrid, Margus ja Mario

Südamlik kaastunne Marele poja
AIN LUURI surma puhul.

OÜ Fazenda

Sinu kodu nüüd seal, kus on Linnutee, see helendav rada kui sädelev kee.
Mälestame
HELGI NUUTI ja avaldame kaastunnet Virvele kalli õe lahkumise puhul. Piret ja Ervin

Ma lahkun avamata uksi, ma lähen teele ihuiks. Ma lahkun valimata reisi Ja ära ootamata teisi...
Mälestame
LAINE HOLLOT ja avaldame kaastunnet kogu perele. Leida, Helle ja Aive

Sügava kurbusega teatame, et on lahkunud meie kallis abikaasa, ema, vanaema ja vanavanaema
LAINE HOLLO 27.2.1943–23.7.2026.

Ärasaatmine toimub neljapäeval, 30. juulil kell 11 Hingeviituli matusebüroos Haapsalus.

Sind jäävad armastusega mälestama abikaasa, lapsed, lapselapsed ja lapselapselapsed.

Tuul vaikselt puude ladvus kiigub, me vaikselt leinas langetame pea...
Teatame kurbusega, et meie seast on lahkunud kallis elukaaslane, ema, vanaema, vanavanaema
MARET RAADLA 6.11.1950–25.7.2026.

Ärasaatmine toimub reedel, 31.07 kell 11 Hingeviituli tavandisaalis, Kalmistu 3a.

Leinavad omaksed

Mõnikord seisatub hetk, kuhu sõnad ei mahu...
Mälestame head sõpra
HELGI NUUTI ja avaldame südamlikku kaastunnet Virvele.

Imbi, Maire, Piret, Aime ja Kairi

Avaldan kaastunnet Marele ja Haraldile poja ning Argole venna
AIN LUURI surma puhul.

Peeter

Südamlik kaastunne abikaasale ja lastele peredega armsa
VLADIMIR PADAMA surma puhul.

Läänemaa Koolijuhitide Ühendus

Seal, kus sulgub eluraamat, Algab mälestuste maa...
Südamlik kaastunne Valerile armsa abikaasa ja lastele kalli ema
LAINE HOLLO lahkumise puhul.

Tiiu, Malle, Maimu

TÄHTSAD TELEFONINUMBRID

Hädaabi	112
Riigiinfo telefon	1247
Konsulaarabi	5301 9999
Perearsti nõuandetelefon	1220
Läänemaa haigla registratuur	472 5800
Lasteabi	116 111
Usaldustelefon	126
Läänemaa naiste tugikeskus	504 2300
Haapsalu linnavalitsus	472 5300
Haapsalu veevärk	
operatiivinfo	473 5013
näitude teatamine	473 5016
Imatra Elektri rikketelefon	715 0188
Haapsalu loomade varjupaik	523 8957

Lõika välja ja hoia nähtaval.

Kuulutused, teated: le@le.ee

BÜROO AVATUD E–R 10–15 KALMISTU TN 3A, HAAPSALU
TEL 58 503 340 (kontor),
5846 1111
www.hingeviiul.ee
info@hingeviiul.ee

Matusekorraldus Haapsalus ja Läänemaal, matuseteenused ja -tarbed, tuhastamine, haua- ja urnimatused, lahkunu transport surnukuu (24/7 tel 58 007 504)

Teostame hauaplatside renoveerimis- ja hooldustöid Haapsalus ning Läänemaal. Müüme hauakive ja -piirdematerjale. Hinnapakumine ja info: hingeviiul@gmail.com / 58 503 340

TALLINNA KREMATORIUM

PAKUME KÕIKI MATUSETEENUSEID
HAUA-, URNI- JA TUHASTAMISMATUSED
MATUSE VORMISTAMISE VÕIMALUS INTERNETIS
KORRALDAME MATUSEID ÜLE EESTI
ÕÖPÄEVARINGNE TRANSPORT
KAKS KABELIT

www.krematoorium.ee
telefon 623 8808 (24h)
Pärnamäe tee 36
Tallinn

Reakuulutus (iga avaldamine): rida 2,10 (ühes reas 33 tähemärki koos tühikutega), arvestus käib täisridade kaupa; tööotsimiskuulutus 3.- iga avaldamine. Püsikuulutuse soovist kirjuta le@le.ee.
Teated: rida 3,20 (ühes reas 33 tähemärki koos tühikutega), arvestus käib täisridade kaupa. Raam ja paks kiri paberlehes lisavad igaüks hinnale 5 eurot. Rubriik „Kuhu minna“: rida 1,70 (ühes reas 33 tähemärki koos tühikutega), arvestus käib täisridade kaupa. E-post le@le.ee. Leinakuulutus, tänu ja õnnitlus – väike 28.-, suur 54.- (eraisik); väike 34.-, suur 64.- (firma), suur matuseeteade – 28.- (eraisik), 34.- (firma)

KAADER FILMIST

Film Kannimäega peaosas võitis Itaalias auhindu

Itaalias 17.–25. juulil toimunud Giffoni laste- ja noortefilmide festivalil võitis kolm auhinda režissöör Ivan Pavljutškovi debüütmängufilm „Morten“, mille nimiosas on Läänemaalt pärit noor näitleja Tõru Kannimäe.

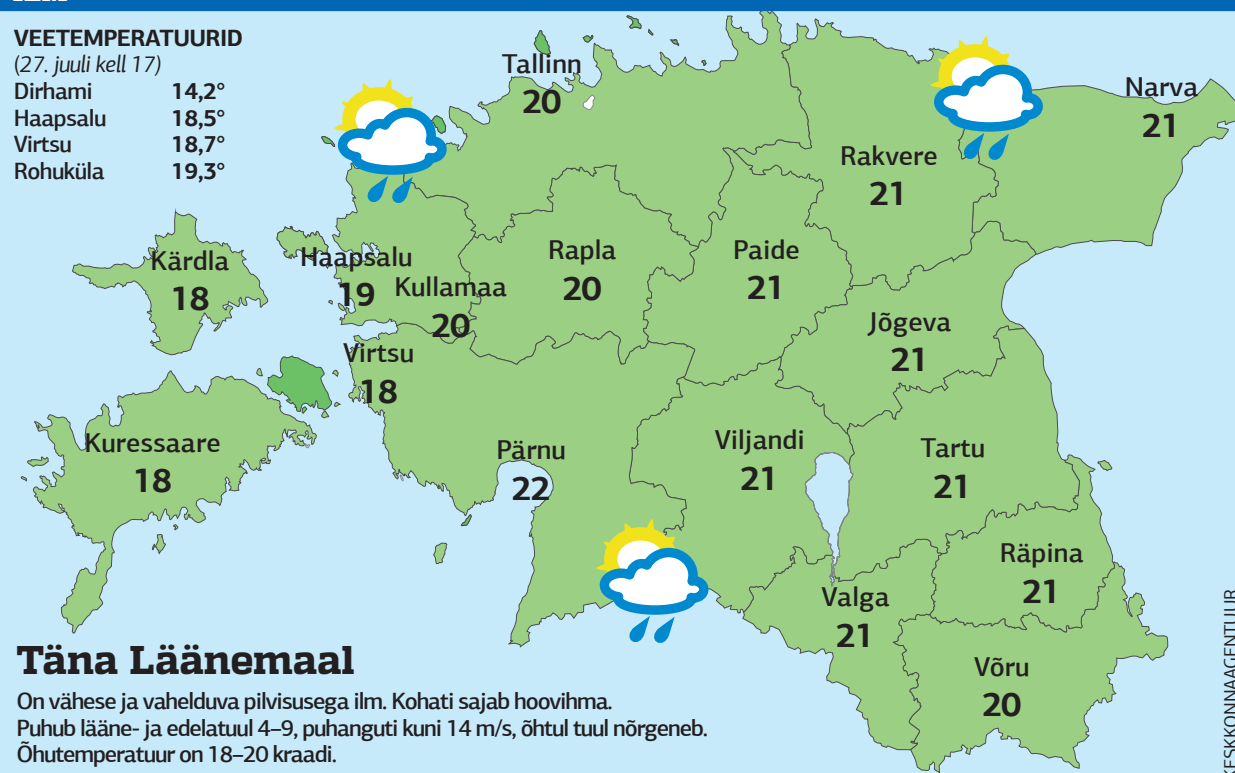
Film pälvis 15+ vanusekategoria parimale filmile antava Gryphoni auhinna, mille võitja valib rahvusvaheline noortežürii. Lisaks pälvis „Morten“ CO-NOU eripreemia, millega tunnustatakse kestlikkuse ja positiivsete muutustega seotud teemasid käsitlevaid filme. Kolmanda tunnustusena pälvis film CGS-i ehk noorte sotsiaalkultuuriliste filmiklubide auhinna „Percorsi Creativi 2026“.

Giffoni laste- ja noortefilmide festival loodi 1971. aastal ja selle rahvusvaheline žürii koosneb ligi 600 noorest filmivaatajast.

„Morteni“ maailma-esilinastus toimus 5. juulil Karlovy Vary rahvusvahelisel filmifestivalil. 11. septembrist jõuab „Morten“ Eesti kinodesse. **BNS**

ILM

VEETEMPERatuurid
(27. juuli kell 17)
Dirhami 14,2°
Haapsalu 18,5°
Virtsu 18,7°
Rohuküla 19,3°

Täna Läänemaal

On vähese ja vahelduva pilvisusega ilm. Kohati sajab hoovihma. Puhub lääne- ja edelatuul 4–9, puhanguti kuni 14 m/s, öhtul tuul nõrgeneb. Öhutemperatuur on 18–20 kraadi.

Kolmapäev	öö päev	Neljapäev	11°...24°	Reede	15°...26°	Laupäev	15°...22°
läänetuul 4–9 m/s		lõunatuul 3–8 m/s		lõunatuul 4–9 m/s		läänetuul 4–9 (13) m/s	

VAATA KA
WWW.LE.EE

Suurepärase kingiidee – Lääne Elu tellimusega kinkekaart!

Saadaval 1 kuu, 3 kuu, 6 kuu, 12 kuu kinkekaardid.

Andke soovist teada meili teel le@le.ee või vormistage ost toimetuses: Posti 30, Haapsalu.

HOLM väikelaen

www.holmbank.ee

Finantsteenuse pakkuja on Holm Bank AS. Tutvu lepingu tingimustega ja pea nõu asjatundjaga. Krediidi kulukuse määr on 19,79% järgmistel näidistingimustel: laenu summa 4 500 €, lepingutasu 67,50 €, haldustasu 0,99 €, lepingu periood 48 kuud, fikseeritud intressimäär 9,40% laenusummalt aastas, makstav kogusumma 6 289,64 € tagasimaksete summa 6 222,14 € ja tagasimaksete arv 48.

KATUSEHOOLDUS.EE
KATUSED KORDA

KATUSTE PESU JA VÄRVIMINE

- Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
- Katus säilib kauem ja maja saab värske välisilme
- Küsi hinnapakumist:

tel 5550 9476 / info@katusehooldus.ee
www.katusehooldus.ee

JÄÄÄÄR³⁵

30. JUULI
HAAPSALU KALURI KLUBIHOONE

21. JUULI ORJAKU SADAM
5. AUGUST TARTU ANTONIUSE ÕU
8. AUGUST PÄRNU, VILLA AMMENDE
9. AUGUST VILJA SIIDRIFARM
15. AUGUST VELTSA MÕISAPARK, PÄRNUMAA

KONTSERTIDE ALGUS 20.00 PILETID PILETILEVIST

LÄÄNEMAA LOOMADE VARJUPAIK

Annetusi saad teha, helistades

900 7000 (5 €)
900 7110 (10 €)
900 7125 (25 €)

+372 523 8957
laanemaa@varjupaik.ee

VARJUPAIKADE MTÜ

Lugege veebis
online.le.ee.